

E-learning na Politechnice Łódzkiej

– czyli o Wirtualnym Kampusie słów kilka

Od kilku miesięcy w Politechnice Łódzkiej realizowany jest projekt nazwany „Wirtualnym Kampusem PŁ”, znany pod skrótową nazwą „WIKAMP”. Jego celem jest stworzenie w naszej uczelni elektronicznego systemu wraz z platformą programową, służącego do wspierania i prowadzenia zajęć w systemie kształcenia na odległość. Co prawda w PŁ już od kilku co najmniej lat funkcjonowały na różnych wydziałach podobne systemy, jednak WIKAMP ma za zadanie integrować rozproszone zasoby i stanowić jeden spójny system uczelniany.

WIKAMP jest projektem, który zwyciężył w konkursie na koncepcję systemu wspierania kształcenia na odległość, ogłoszonym przez prorektora ds. rozwoju uczelni i współpracy z gospodarką prof. Piotra Szczepaniaka na początku roku 2010. Autorami projektu, a teraz głównymi jego realizatorami są: dr inż. Rafał Grzybowski (FTIMS), mgr inż. Błażej Feret (Biblioteka PŁ), mgr inż. Andrzej Bednarek oraz mgr inż. Mirosław Kopeć (obaj CK PŁ).

Wirtualny Kampus PŁ będzie systemem wielu serwerów platformy dydaktycznej Moodle, z których każdy będzie obsługiwał co najmniej jeden wydział PŁ. W ten sposób każdy wydział otrzyma do dyspozycji swoją własną wirtualną przestrzeń dydaktyczną, do której zostaną przypisani zarówno nauczyciele, jak i studenci tego wydziału. Tam też będą umieszczane przedmioty prowadzone przez dany wydział, z których część może przechowywać jedynie materiały wspierające tradycyjny sposób prowadzenia zajęć, a część stanowić samodzielne i kompletne kursy/przedmioty.

Warstwy Wirtualnego Kampusu

WIKAMP przewiduje funkcjonowanie trzech warstw

Warstwa zarządzania i kontaktów z użytkownikami

Realizowana jest przez Bibliotekę PŁ. Powołane przy Bibliotece Centrum WIKAMP ma pełnić funkcję „serca” systemu, odpowiedzialnego za zarządzanie platformą WIKAMP i współpracę z jej użytkownikami. Do zadań Centrum należy m.in.

- zarządzanie i administrowanie stroną główną WIKAMP (tworzenie ścieżek dydaktycznych dla poszczególnych jednostek, nadawanie uprawnień prowadzącym, zamieszczanie komunikatów, moderacja forum i innych funkcjonalności strony głównej),
 - przyjmowanie zgłoszeń dotyczących niepoprawnej pracy platformy oraz wdrażanie i monitorowanie odpowiedniego postępowania naprawczego,
 - prowadzenie szkoleń dla studentów i nauczycieli w zakresie posługiwania się platformą,
 - prowadzenie „Centrum informacji WIKAMP”, udzielanie porad i pomocy drogą telefoniczną, mailową, prowadzenie indywidualnych szkoleń,
 - wspomaganie nauczycieli przy tworzeniu kursów elektronicznych – pomoc zarówno w zamieszczaniu materiałów dydaktycznych na platformie, jak i technicznym ich przygotowaniu.
- Centrum WIKAMP w Bibliotece PŁ pełni również rolę *Biura Obsługi Klienta dla potrzeb studentów w zakresie wdrażanego jednolitego systemu poczty elektronicznej w PŁ*

(SPE). W związku z tym, że wdrożenie WIKAMP było okazją do ujednoczenia w skali uczelni mechanizmów autentykacji i autoryzacji dostępu do uczelnianych usług elektronicznych, BOK WIKAMP w Bibliotece jest także punktem, w którym wydaje się studentom hasła dostępowe wspólne dla platformy dydaktycznej, systemu WebDziekanat i poczty elektronicznej.

Warstwa administrowania i rozwoju aplikacji

Realizowana przez Wydział Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej PŁ odpowiada za administrowanie i rozwój oprogramowania platformy Moodle.

Warstwa wsparcia sprzętowego

Realizowana jest przez Centrum Komputerowe PŁ, gdzie fizycznie posadowione są serwery WIKAMP.

W chwili obecnej (połowa lutego 2011 r.), w sieci serwerów WIKAMP funkcjonują: serwer szkolniowy (Biblioteka PŁ), serwer wydziału FTIMS oraz serwer wydziału EEIA. Kolejne serwery będą przygotowane do pracy do końca lutego br. Wraz z wdrażaniem na poszczególnych wydziałach realizowane będą szkolenia dla nauczycieli. W ramach tych szkoleń odbędzie się zwięzły kurs obsługi platformy WIKAMP/Moodle wraz z prezentacją jak umieszczać materiały dydaktyczne na platformie oraz jakie są możliwości tworzenia pełnych kursów/przedmiotów.

Każdy nauczyciel chcący wykorzystać platformę WIKAMP do wspierania swojego przedmiotu powinien zgłosić potrzebę utworzenia odpowiedniej ścieżki dydaktycznej do Centrum WIKAMP. Po utworzeniu przedmiotu na platformie i przydzieleniu do niego nauczycieli dalszym procesem wy-

korzystania możliwości platformy będą już sterowali sami nauczyciele. Jako administratorzy kursu będą mieli możliwość przypisania do przedmiotu odpowiednich studentów, wprowadzania materiałów dydaktycznych, kreowania kanałów komunikacji ze studentami: poczta elektroniczna, fora dyskusyjne, ankiety itp. Pamiętajmy, że wdrożona jako element projektu WIKAMP elektroniczna poczta korporacyjna SPE PŁ nie tylko dla pracowników, ale i studentów, wsparta zarządzeniem JM Rektora PŁ o obowiązku jej odbierania, znacznie ułatwia przepływ informacji drogą elektroniczną.

Przestrzeń Wirtualnego Kampusu

W pełni wykorzystana platforma WIKAMP będzie wspomagać proces nauczania przez tworzenie kompletnych kursów dla przedmiotów oraz ich zarządzanie przez gromadzenie, organizowanie i prezentowanie materiałów dydaktycznych. Wirtualny Kampus ma dostarczać również informacje o wszelkiej aktywności studentów, które pozwolą na ocenę zarówno indywidualnych, jak i globalnych efektów kształcenia na poziomie przedmiotu. Przestrzeń Wirtualnego Kampusu ma stać się również narzędziem komunikacji pomiędzy użytkownikami platformy na różnych poziomach (student–student, student–nauczyciel). Można jednak sobie wyobrazić, że w początkowej fazie WIKAMP będzie wykorzystywany wężej, jako miejsce umieszczania prezentacji do wykładów, spisu literatury, czy nawet samej literatury (z zachowaniem praw autorskich). Prawa i obowiązki nauczycieli,

którzy zdecydują się na przygotowanie przedmiotów pod kątem kształcenia na odległość regulują: uchwała Senatu PŁ nr 10/2010 z dnia 29 września 2010 r. dotycząca rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin oraz zarządzenie Rektora PŁ nr 14/2010 z dn. 22 października 2010 w sprawie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zdając sobie sprawę z trudności w przygotowaniu przedmiotów do kształcenia na odległość oraz z towarzyszącej temu niepewności wśród nauczycieli, prorektor ds. rozwoju uczelni i współpracy z gospodarką wraz z prorektorem ds. kształcenia ogłosili w styczniu br. program wsparcia dla nauczycieli chcących takie przedmioty utworzyć. Zaproszenie do składania wniosków zostało przekazane do wszystkich jednostek PŁ. Jest także dostępne na głównej stronie projektu WIKAMP: <http://edu.p.lodz.pl/>.

Pomoc oferuje też sam projekt WIKAMP. Już teraz na wspomnianej stronie głównej dostępne są elektroniczne początkowe kursy użytkownika platformy dla studentów i dla nauczycieli. Są to jednak wyłącznie kursy „techniczne” bez elementów metodycznych, dlatego jeszcze przed wakacjami, w ramach WIKAMP zorganizowane będą dla chętnych nauczycieli wykłady dotyczące metodyki kształcenia na odległość. Także Centrum Komputerowe PŁ zgłosiło gotowość do przygotowywania na zlecenie materiałów audiowizualnych dla potrzeb poszczególnych przedmiotów. W ramach tego samego

nurtu Biblioteka PŁ jest gotowa do przygotowywania w wersji elektronicznej fragmentów podręczników i skryptów, które będą potrzebne do prowadzenia przedmiotów na platformie.

Zarówno władze uczelni, jak i twórcy projektu mają nadzieję, że WIKAMP przyczyni się do postrzegania naszej uczelni jako jeszcze bardziej nowoczesnej. W przyszłości WIKAMP – poprzez uruchomienie dodatkowych serwerów – ma umożliwić firmom i instytucjom nie należącym do struktury PŁ dostęp do wszelkich funkcjonalności wspomagających proces kształcenia, zarówno w formie nieodpłatnej, jak i płatnej. Przy takim założeniu użytkownikami platformy oprócz pracowników i studentów PŁ mogą być studenci i pracownicy dowolnej uczelni, która zostanie podłączona do Wirtualnego Kampusu, uczniowie i nauczyciele szkół średnich, słuchacze i instruktorzy innych jednostek dydaktycznych, dla których utworzono przestrzeń w Wirtualnym Kampusie, a także użytkownicy komercyjnych zastosowań platformy, udostępnianych firmom i instytucjom zewnętrznym.

■ Anna Ptak
Centrum WIKAMP

*Centrum WIKAMP:
Biblioteka PŁ, ul. Wólczańska 223, bud. B22, II p.,
pok. 203, tel. 2806, email: bok@edu.p.lodz.pl*

Kierownik projektu WIKAMP: Błażej Feret,
Biblioteka PŁ, email: blazej.feret@p.lodz.pl

Kierownik techniczny WIKAMP: Rafał Grzybowski,
FTIMS, email: rafal.grzybowski@p.lodz.pl